

Polgári jog 1.

Tantárgy neve: Polgári jog 1.	Tantárgy Neptun kódja: nappali: AJPJT152IÜN3 levelező: AJPJT140IÜ3 Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Intézeti Tanszék Tantárgyfelelős: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Juhász Ágnes adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Gondosné Dr. Pusztahelyi Réka adjunktus, dr. Tóth Gergő József tudományos segédmunkatárs, Dr. Udvarhelyiné dr. Sági Edit tudományos segédmunkatárs, dr. Kriston Edit tudományos segédmunkatárs	
Javasolt félév: 3. félév (őszi)	Előfeltétel: Jogi alaptan 2. (AJJOE150IÜN2, AJJOE134IÜ2)
Óraszám: nappali: 2 óra/hét levelező: 12 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A polgári jog a civilisztikai tudományterület alapozó tantárgya. A polgári jogi oktatás célja a klasz-szikus magánjogi ismeretek átadása. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapozásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag elsajátítására. A polgári jog négy féléven keresztül kerül oktatásra, az egyes félévek tananyaga egymásra épül. Az első szemeszterben a hall-gatók megismerkednek a polgári jogi dogmatika alapjaival az általános tanok keretében, továbbá e félév feladatát képezi a személyek joga, benne a jogképesség, a cselekvőképesség, a jogi szemé-lyek és a személyiségvédelem tárgyrészek, valamint a szerzői jogot és az iparjogvédelem joganya-gát átfogó szellemi alkotások témakör feldolgozása Ezen kívül, az első szemeszter második felé-ben a hallgatók a dologi jog tárgykörének szabályrendszerét ismerik meg, így az előadások anyaga kitér a tulajdonjog, a birtokjog és a korlátolt dologi jogok szabályaira, a félév végén pedig a törvé-nyes és a végrendeleti öröklést átfogó öröklési joggal ismerkednek meg.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T3, T12 <i>képesség:</i> K3, K6 <i>attitűd:</i> A1, A8 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F2, F4	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Általános rész I. A polgári jog tárgyköre, rendszere. A polgári jog alapelvei. A jogviszony alanya. A jogviszony tárgya. A jogviszony tartalma (alanyi jog, igény, hatalmasság, stb.). 2. Általános rész II. A jogi tények mibenléte és csoportjai. Emberi magatartások. Emberi és társadalmi körülmények. A közhatalmi aktusok, mint jogi tények. A külső körülmények. 3. Személyek joga I. A polgári jogviszony alanyai: a természetes és a jogi személyek. A jogképesség kezdete és megszűnése. 4. Személyek joga II. Cselekvőképességre vonatkozó szabályok.	

5. Személyek joga III. A jogi személy mibenléte, kritériumai. A jogi személyek közös szabályai. Egyes jogi személyek. Az egyesület.
6. Személyek joga IV. Az alapítvány jogi személyiségének sajátosságai. A gazdasági társaságok jogalanyisága, jogképessége.
7. A személyiség polgári jogi védelme. Általános és nevesített személyiségi jogok. A jogi személyek személyiségvédelme. A személyhez fűződő jogok megsértésének polgári jogi jogkövetkezményei.
8. Szellemi alkotások joga. A szellemi alkotásokról általában. A szerzői alkotás kritériumai. A szerző személyéhez fűződő és vagyoni jogai. Szerzői jogbitorlás. Egyes műszaki szellemi alkotások bemutatása: szabadalom, használati mintaoltalom, know-how. Formatervezési mintaoltalom. Bevezetés a védjegyjogba.
9. Dologi jog I. A kötelmi és a dologi jogviszony jellemzői (statika, dinamika). A tulajdonjog megszerzése és megszűnése.
10. Dologi jog II. Birtokjogviszony, birtokvédelem.
11. Dologi jog III. A közös tulajdon. Eredeti és származékos szerzőismódok. A korlátolt dologi jogok.
12. Dologi jog IV. A tulajdonjog és egyéb dologi jogok védelmi eszközei.
13. Öröklési jog I. Az öröklés feltételei. A törvényes öröklés alapvető szabályai.
14. Öröklési jog II. A végintézkedésen alapuló öröklés. A hagyatéki eljárás. Az örökösök jogállása.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, kollokvium teljesítésének módja:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 2 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból **a szorgalmi időszak utolsó hetében** beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

A tantárgy számonkérésének módja: **szóbeli vizsga**. A vizsgáztatást a tanszék oktatói végzik. A hallgatók két tételt húznak. A vizsgáztatás a tételeken kívüli anyagra is kiterjed.

Kötelező irodalom:

1. Kriston–Sápi–Pusztahelyi: Polgári jogi alapok (Novotni Kiadó, Miskolc 2015. ősze 2. kiadás)
2. Pusztahelyi Réka: The Time Limits for Enforcing Claims and Exercising Rights: Preclusive Terms and Periods of Limitation in the light of the Proposal of the New Hungarian Civil Code ZBORNIK RADOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD) 46.:(2). pp. 551-571. (2012)

Ajánlott irodalom:

1. Petrik Ferenc (szerk.): Az új Ptk. Magyarázata, I/VI és IV/VI. kötetek (A 2013. évi V. törvény, az új Ptk. kommentárja), HVG-ORAC, Budapest, 2014. második kiadás
2. Barzó Tímea – Juhász Ágnes – Pusztahelyi Réka – Sápi Edit: Öröklési jog (Novotni Alapítvány, Miskolc, 2017. második, átdolgozott kiadás)
3. Barzó Tímea: A nem vagyoni sérelem szankcionálásának fejlődési tendenciái. In LEGE ET FIDE Ünnepi tanulmányok Szabó Imre 65. születésnapjára (szerk. Gellén K. – Görög M.) Iurisperitus Kiadó Szeged, 2016. 38-50.o.
4. Barzó Tímea – SÁPI Edit: A sérelemdíj alkalmazhatósága a szerzői jogban. Miskolci Jogi Szemle XI. évfolyam; 2. szám; 2016. 55-75 o.

5. Szalai Péter: Intellectual Property Rights in the Hungarian Legal System, with and Overview of the New Civil Code, In: Smuk Péter (szerk.) Transformation of the Hungarian Legal System 2010-2013. Budapest: Complex Kiadó, 2013. pp. 305-316.